RÅDETS REKOMMENDATION
av den 18 juni 2003
om förebyggande och begränsning av hälsorelaterade skador i samband med narkotikamissbruk

(2003/488/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR UTFÄRDAT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 152.4 andra stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ([1]),

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([2]),

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([3]),

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ([4]), och

av följande skäl:

(1) Enligt artikel 3.1 p i fördraget skall gemenskapens verksamhet innefatta bidrag till att uppnå en hög hälsoskyddsnivå. I artikel 152.1 tredje stycket i fördraget föreskrivs även insatser för att minska narkotikarelaterade hälsoskador, inklusive upplysning och förebyggande verksamhet.

(2) Vid sitt möte i Helsingfors den 10–11 december 1999 stödde Europeiska rådet Europeiska unionens narkotikastrategi 2000–2004, som omfattar all narkotikarelaterad verksamhet inom Europeiska unionen och fastställer dess huvudmål. Två av dessa mål är att inom fem år avsevärt minska förekomsten av narkotikarelaterad skadlig inverkan på hälsan (såsom hiv, hepatit B och C samt tuberkulos) och antalet narkotikarelaterade dödsfall.

(3) Vid sitt möte i Santa Maria da Feira den 19–20 juni 2000 stödde Europeiska rådet Europeiska unionens handlingsplan mot narkotika 2000–2004 som ett avgörande instrument för att omsätta den europeiska strategin mot narkotika (2000–2004) i konkret handling, som innebär att narkotikaproblemet behandlas effektivt, integrerat och sektorsövergripande.

(4) I kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet om Europeiska unionens handlingsplan för narkotikabekämpning (2000–2004) anses den bästa strategin vara en övergripande strategi som omfattar alla former av förebyggande av narkotikamissbruk, från att förhindra förstagångsmissbruk till att minska narkotikamissbrukets negativa effekter på hälsan och sociala följder.

(5) I Europaparlamentets resolution om ovannämnda meddelande välkomnade parlamentet kommissionens mål om minskad dödlighet bland narkomaner och uppmanade Europeiska unionen och medlemsstaterna att främja och utveckla olika slags åtgärder för skadebegränsning, utan att medlemsstaterna hindras från att vidta åtgärder och bedriva försöksverksamhet på detta område.

(6) Inom gemenskapens åtgärdsprogram för att förebygga narkotikamissbruk inom ramen för verksamheten på folkhälsoområdet och gemenskapens åtgärdsprogram för att förebygga aids och vissa andra överförbara sjukdomar inom ramen för verksamheten på folkhälsoområdet, har projekt fått stöd som syftar till att förebygga och minska risker i samband med narkotikamissbruk, särskilt genom att uppmuntra samarbete mellan medlemsstaterna, stödja deras insatser och främja samordning av ländernas politik och program. De båda programmen har bidragit till bättre information och utbildning för att förebygga narkotikamissbruk och därmed förbundna risker, i synnerhet bland ungdomar och särskilt utsatta grupper.

(7) I Europaparlamentets och rådets beslut om antagande av ett program för gemenskapsåtgärder på folkhälsoområdet (2003–2008) ingår utformandet av strategier och insatser mot narkotikamissbruk som en av de viktiga livsstilsrelaterade faktorer som är avgörande för folkhälsan.

(8) Forskningsresultat visar att sjuklighet och dödlighet kopplade till narkotikamissbruk berör ett stort antal europeiska medborgare, varför hälsorelaterade skador i samband med narkotikamissbruk utgör ett stort problem för folkhälsan.

(9) I enlighet med subsidiaritetsprincipen får gemenskapen vidta nya åtgärder på områden som inte faller under gemenskapens exklusiva behörighet, såsom förebyggande och begränsning av risker i samband med narkotikamissbruk, endast om målen för den tilltänkta åtgärden bättre uppnås av gemenskapen än av medlemsstaterna på grund av åtgärdens omfattning eller effekter. Förebyggande och begränsning av risker i samband med narkotikamissbruk kan inte begränsas till ett geografiskt område eller en medlemsstat och därför krävs samordnade åtgärder på gemenskapsnivå.

(10) Rapportering på nationell nivå och på gemenskapsnivå bör införas så att de åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit på detta område kan övervakas, liksom resultaten av dessa åtgärder och det sätt på vilket dessa rekommendationer har genomförts.

(11) Den viktigaste åtgärden för att begränsa riskerna i samband med narkotikamissbruk är att förebygga själva missbruket.

([1]) Förslag av den 17 maj 2002 (ännu ej offentliggjort i EUT).
([2]) Yttrandet avgivet den 13 februari 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT).
([3]) EUT C 61, 13.2.2003, s. 189.
([4]) EUT C 73, 26.3.2003, s. 5.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. I syfte att kunna ha en hög nivå på hälsoskyddet bör medlemsstaterna fastställa att förebyggande och begränsning av risker kopplade till detta narkotikamissbruk är folkhälsomål samt utarbeta och genomföra omfattande strategier för detta ändamål.

2. För att avsevärt kunna minska skadlig inverkan på hälsan (såsom hiv, hepatit B och C samt tuberkulos) som är kopplad till narkotikamissbruk och antalet dödsfall som orsakas av narkotikamissbruk bör medlemsstaterna, som en integrerande del av politiken för förebyggande av narkotikamissbruk och vård av missbrukare, införa ett antal olika åtgärder som särskilt syftar till att minska riskerna. Därför bör medlemsstaterna, med beaktande av den allmänna målsättningen som i första hand är att förhindra narkotikamissbruk,

   1. erbjuda narkotikamissbrukare information och rådgivning för att främja riskbegränsning och göra det enklare att få tillgång till ändamålsenliga tjänster,

   2. informera grupper i samhället och familjer och ge dem möjlighet att delta i förebyggande och minskning av hälsorisker i samband med narkotikamissbruk,

   3. inbegripa metoder för uppsökande verksamhet i den nationella folkhälso-, social- och narkotikapolitiken och stödja lämplig utbildning i uppsökande verksamhet och utveckling av arbetsstandarder och arbetsmetoder; uppsökande arbete definieras som verksamhet i närsamhället där man uppsöker enskilda personer eller grupper i särskilda målgrupper som inte effektivt nås eller omfattas av befintliga tjänster eller traditionella folkhälsokanaler,

   4. i tillämpliga fall uppmuntra personer i samma ålder och volontärer att delta i uppsökande verksamhet och att främja utbildning för dem, inbegripet åtgärder för att minska dödsfall som orsakas av narkotikamissbruk, första hjälpen och tidiga insatser i akutsjukvården,

   5. främja nätverk och samarbete mellan myndigheter och organ som sysslar med uppsökande verksamhet för att möjliggöra kontinuitet i tjänsterna och bättre tillgång för användarna,

   6. erbjuda, i enlighet med narkotikamissbrukarens individuella behov, drogfri behandling liksom även lämplig substitutionsbehandling, kombinerad med lämplig psykosocial vård och rehabilitering, med hänsyn till det faktum att missbrukaren bör få tillgång till en rad olika vårdmöjligheter,

   7. införa åtgärder för förebyggande av att ämnen som används som ersättning missbrukas, samtidigt som missbrukaren ges tillgång till lämplig vård,

   8. överväga att ge narkotikamissbrukare i fängelse tillgång till liknande tjänster som de som erbjuds narkotikamissbrukare som inte är i fängelse och det på så sätt att de pågående och övergripande ansträngningarna att hålla narkotika borta från fängelserna inte äventyras,

   9. främja att sprutnarkomaner och det sociala nätverket i deras omedelbara närhet omfattas av ett lämpligt vaccineringsprogram mot hepatit B och profylaktiska åtgärder mot hiv, hepatit B och C, tuberkulos och sexuellt överförbara sjukdomar och även screening med avseende på dessa sjukdomar samt att lämpliga medicinska åtgärder vidtas,

   10. erbjuda, när så är lämpligt, tillgång till distribution av kondomer och injiceringsverktyg samt till program och ställen för utbyte av dessa,

   11. säkerställa att alla inom akutsjukvården är utbildade och utrustade för att kunna klara av fall av överdosering,

   12. främja lämplig integration av hälsovård, inklusive mental hälsovård, och social vård och specialiserade metoder för riskbegränsning,

   13. stödja fortbildning som ger erkänd kompetens för yrkesverksamma med ansvar för förebyggande och begränsning av hälsorelaterade risker i samband med narkotikamissbruk.

3. I syfte att utveckla lämpliga metoder för utvärdering för att effektivisera det narkotikaförebyggande arbetet och minskningen av narkotikarelaterade hälsorisker bör medlemsstaterna överväga att

   1. utnyttja vetenskapliga evidensbaserade metoder för att mäta effektiviteten, vilket kan användas som grund vid valet av lämpliga insatser,

   2. stödja införande av behovsbedömning i början av alla program,

   3. utveckla och tillämpa lämpliga utvärderingsprotokoll för alla program för förebyggande av narkotikamissbruk och riskbegränsning,

   4. införa och tillämpa kvalitetskriterier för utvärdering med hänsyn till rekommendationerna från ECNN (Europeiskt centrum för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk),

   5. organisera standardiserad datainsamling och informationsspridning i enlighet med rekommendationerna från ECNN genom de nationella kontaktpunkterna i Reitoxnätverket,

   6. effektivt utnyttja utvärderingsresultaten för vidareutveckling av en politik för förebyggande av narkotikamissbruk,

   7. inrätta utbildningsprogram om utvärdering på olika nivåer och för olika målgrupper,

   8. integrera innovativa metoder som möjliggör alla aktörers och intressenters deltagande i utvärderingen för att öka förståelsen för utvärderingens betydelse,

   9. i samarbete med kommissionen uppmuntra utbyte av programresultat, färdigheter och erfarenheter inom Europeiska unionen och med tredje länder, särskilt ansökarländerna.

4. Medlemsstaterna bör rapportera till kommissionen om genomförandet av denna rekommendation inom två år efter antagandet och därefter på begäran från kommissionen, i syfte att bidra till uppföljningen av denna rekommendation på gemenskapsnivå och för att agera på lämpligt sätt i enlighet med Europeiska unionens handlingsplan för narkotikabekämpning.

HÄRIGENOM UPPMANAS KOMMISSIONEN

— att samarbeta med Pompidougruppen inom Europarådet, Världshälsoorganisationen, FN:s narkotikakontrollprogram (UNDCP) och andra berörda internationella organisationer som är verksamma på detta område, och

— att sammanställa en rapport, i enlighet med Europeiska unionens handlingsplan för narkotikabekämpning och med tekniskt stöd från ECNN, i syfte att omarbeta och uppdatera denna rekommendation på grundval av de uppgifter som medlemsstaterna lämnat till kommissionen och till ECNN och enligt senaste vetenskapliga rön och råd.

Utfärdad i Luxemburg den 18 juni 2003.

På rådets vägnar

G. DRYS

Ordförande